

Besvarelse (18/1 82):

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

I begrundelsen for spørgsmålet anføres, at det ikke er rimeligt at afskære teatre fra at spille deres produktioner både for et skolepublikum og for et familiepublikum eller i egende tilfælde for et voksenpublikum. Nej, det er ikke rimeligt, og det har heller aldrig været meningen.

Den offentlige støtte til almindelige teaterforestillinger (for voksne) ydes blandt andet gennem tilskud til nedbringelse af billetpriserne ved abonnementsordninger, rabatordninger og ungdomsrabat (Artetilskud).

Denne ordning omfatter normalt ikke børneteaterforestillinger, idet disse typisk sælges til skoler, børneinstitutioner og lignende — altså til kommunale institutioner, hvis køb af forestillinger finansieres af vedkommende kommune. Derfor ydes støtten inden for dette område som en statsrefusion af de kommunale udgifter til køb af børneteaterforestillinger (teaterlovens § 16 d).

De 2 ordninger har været lagt således til rette, at en forestilling forudsættes støttet enten ved abonnements- og rabattilskud eller ved refusion af kommunale udgifter til køb af børneteaterforestillinger. Dette fremgår af bemærkningerne til lovforslaget om børneteater og opsøgende teater.

Begrebet familieforestillinger er noget nyt, som ikke har indgået i overvejelserne, da de ovennævnte støtteordninger gennemførtes. Jeg må nok erkende, at der her kan være tale om forestillinger, der er vanskelige at placere efter de gældende ordninger. I hvert fald er den konsekvens, som Københavns kommune har draget, utilsigtet. Kulturministeriet vil derfor snarest optage forhandling med Københavns kommune med henblik på en løsning af dette problem.

Jeg skal dog ikke undlade at tilføje, at når billetter til en forestilling kan købes med ungdomsrabat, er billetprisen langt under den normale pris, hvilket indebærer, at den kommune, der køber billetter til en sådan forestilling, netop gennem ungdomsrabatten opnår at få sin udgift til det pågældende teaterbesøg reduceret på forhånd.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.
(Lovforslag nr. L 8. Fremsat 13/1 82).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Dohrmann (FP):

Jeg har ikke bedt om ordet for at knytte nogen bemærkninger til de navne, der er opført i lovforslag nr. L 8, men der er en anden sag, som jeg mener skal fremmes.

Det drejer sig om, at til det danske ishockeylandshold, som skal begynde at spille i marts måned, er der udtaget en canadier, som hedder George Galbraith. Det ligger sådan, at George Galbraith har boet her i landet i 4½ år. Han behersker det danske sprog fuldkommen, og så skal det lige tilføjes, at han i november måned har indsendt ansøgning om at få dansk indfødsret. Han har som sagt opholdt sig her i 4½ år og opfylder dermed ikke de sædvanlige betingelser for at få indfødsret.

Grunden til, at jeg har bedt om ordet, er, at jeg mener, at vi i forbindelse med lovforslag nr. L 8 bør give Galbraith dansk indfødsret. Jeg vil godt spørge ministeren, om han ikke også mener, at man både af nationale og af sportslige grunde bør stille et ændringsforslag, således at Galbraith får indfødsret samtidig med alle de andre i lovforslag nr. L 8.

Burgdorf (KF):

Denne sag har jo ikke været drøftet i indfødsretsudvalget, og det er vel ikke naturligt, at vi tager den frem her, men da den nu er bragt på bane af hr. Dohrmann, vil jeg gerne stille et spørgsmål til ministeren.

Jeg er vidende om, at omtalte person, som er canadier og har gjort en vældig stor indsats for dansk ishockey og er udtaget som målmand til det kommende landshold, er kendt med danske forhold og på mange måder er egnet til at blive dansk statsborger. Jeg vil gerne stille det spørgsmål til ministeren, om ikke en sådan person kunne være lige så velegnet som de personer, jeg nu i mange år har været med til at anerkende som danske statsborgere, personer, som man påstår er særlig gavnlige for det danske samfund, f. eks. professorer og den slags.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg synes, at folketingets behandling af indfødsretssager bliver mere og mere nymodens eller ejendommelig.

Der er her tale om, at man efter min erindring for første gang i den tid, der har været behandlet indfødsretssager, under førstebehandlingen peger på, at der bør gøres en undtagelse for en person, man nævner ved navn, og man fører argumenterne frem gående på den pågældende person. Det er en ganske usædvanlig fremgangsmåde. Det er en ganske usædvanlig fremgangsmåde. Det har jo hidtil været drøftet direkte i indfødsretsudvalget. Men det er folketingets afgørelse, om man ønsker hver enkelt person diskuteret her i salen. Jeg mener, at vi ved tidligere lejligheder har været temmelig enige om, at det var ikke nogen hensigtsmæssig fremgangsmåde. Men jeg siger naturligvis, at det er folketingets afgørelse, hvordan man vil have indfødsretssager behandlet.

I det cirkulære, indenrigsministeriet udsendte den 21. maj 1981, det vil sige for ca. 8 måneder siden, og som var forhandlet med og tiltrådt af udvalget, står der under »Almindelige betingelser« i § 2:

»I almindelighed skal statsborgere fra de nordiske lande have opholdt sig her i landet uafbrudt i mindst 2 år, andre udlændinge i mindst 7 år.«

Indenrigsministeriets indfødsretskontor har derfor handlet helt i overensstemmelse med de retningslinjer, som indfødsretsudvalget i realiteten har udformet, ved ikke at optage den pågældende i selve lovforslaget. Indfødsretsudvalget og folketinget – ikke indenrigsministeriet eller indenrigsministeren – må så afgøre, om der i det foreliggende tilfælde er sådanne helt specielle begrundelser i sagen, at man skal se væk fra, at den pågældende på nuværende tidspunkt kun har opholdt sig i Danmark i 4½ år.

Det er det svar, jeg kan give på den sag. Det er ikke min afgørelse. Jeg skal hverken udtale mig for eller imod. Det er indfødsretsudvalget, der må afgøre, om de specielle forhold i denne sag er af en sådan karakter, at man kan handle anderledes her, end man gør i næsten alle andre tilfælde. Det er en vurdering, der er indfødsretsudvalgets og ikke indenrigsministerens.

Anden næstformand (Ebba Strange):

Jeg vil gerne understrege det, indenrigsministeren sagde, at det er folketinget, der giver indfødsret og ikke indenrigsministeren, og at sagen naturligvis bliver henvist til indfødsretsudvalget efter første behandling.

Knud Lind (FP):

Jeg er glad for, at formanden nævnedes dette, idet det er en mærkværdig form. Indenrigsministeren nævnte dette mærkelige ku-klux-klan-agtige indfødsretsudvalg. Det er ikke noget, indfødsretsudvalget afgør, det er folketinget, og det sker her i salen. Det er heller ikke indenrigsministeren.

Hvis indenrigsministeren ville læse Knud Larsens kommentarer vedrørende dansk indfødsret, ville han se, at hver eneste ansøger, der ønsker dansk indfødsret, er at betragte som et selvstændigt lovforslag, hvis man skal gå ud i den yderste konsekvens. Det vil også sige, at hvis en person, der opholder sig her i riget, ønsker dansk indfødsret, så behøver han slet ikke gå ad de sædvanlige kanaler, hvis han ikke ønsker det. Han kan henvende sig til en folketingsmand – det er muligt, at pågældende har gjort det i dette tilfælde – og pågældende folketingsmand kan så fra denne talerstol fremkomme med de ønsker, han finder rimelige, og intet som helst om, hvad ministeren finder rimeligt, og hvordan ministeren ønsker det skal køres, for det er ikke ministerens ressortområde, det er folketingets.

Da vi nu har førstebehandling med generelle betragtninger, vil jeg gerne høre ministerens indstilling til et problem. Nu håber jeg ikke, at ministeren bliver lige så overrasket som alle de andre gange, hvor ministeren er blevet overrasket, når nogen i indfødsretsudvalget har spurgt om et eller andet, som rettelig henhører under ministeren. Det drejer sig om de personer, der f. eks. af følelsesmæssige grunde ønsker at få dansk indfødsret. De pågældende ønsker måske ikke at vende hjem til Danmark. Jeg er bekendt med ét tilfælde, hvor en meget gammel mand i udlandet blot ønskede at dø som dansk statsborger, han ønskede ikke at komme hjem, men den pågældendes ansøgning blev afslået. Det mener jeg principielt er forkert. Den danske stat vil ikke få nogen udgifter af vedkommende. Og vi har også haft andre tilfælde. Jeg vil gerne høre ministerens indstilling til disse mennesker, som lever fjernt fra Dan-

[Knud Lind]

mark, men som blot af fædrelandskærlighed ønsker at dø som danske statsborgere.

Anden næstformand (Ebba Strange):

Det er rigtigt, som hr. Knud Lind siger, at det er her, vi beslutter det, men jeg gør opmærksom på, at det forudsætter et lovforslag og tre behandlinger, for at man kan tage stilling til det her i salen.

En kort bemærkning fra hr. Dohrmann.

(Kort bemærkning).

Dohrmann (FP):

Jeg synes ikke, der var nogen grund til, at ministeren ligesom var en smule – jeg ved ikke, om forarget er for stærkt et ord, men så i hvert fald da irriteret over, at hr. Burgdorf og jeg bragte dette på bane.

Se, det ligger, som det lige er blevet sagt heroppefra, sådan, at et lovforslag skal have tre behandlinger her i folketingssalen. For ikke at ryge ind i, at man afviser et eventuelt ændringsforslag, fordi den pågældende ikke har været omtalt her ved første behandling, kunne vi udmærket stille med et selvstændigt lovforslag om, at George Galbraith får dansk indfødsret, men det synes jeg ville være at sætte lidt for meget i gang, når det kan ordnes på den måde, at der bliver stillet et ændringsforslag.

Det er da rigtigt, som ministeren siger, at det er folketinget og indfødsretsudvalget, som suverænt afgør, hvem der skal have indfødsret, det er vi fuldstændig klar over. Jeg spurgte heller ikke ministeren, om han ville give vedkommende indfødsret. Jeg spurgte ministeren, om han ikke syntes, det ville være en god idé med Galbraith, som har boet her i 4½ år og taler perfekt dansk, og som er udtaget til det danske landshold, og jeg mener, at vi da alle sammen må være interesseret i, at det landshold, vi sender ud for at spille mod andre nationer, er så stærkt som muligt. Derfor skuffer det mig sådan set, at ministeren ikke gav hr. Burgdorf og mig den opbakning at sige, at det syntes han ærlig talt var en god idé. Jeg ved godt, at Esbjerg røg ned i 2. division i ishockey, men jeg håber ikke, det spiller ind her.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg vil gerne i anledning af den sidste bemærkning sige til hr. Dohrmann, at det jo

kunne rejse den mistanke, at det var af egnessige grunde, hr. Dohrmann gerne ville have sagen fremmet, hvis hr. Dohrmann mener, at jeg af egnessige grunde har en bestemt holdning i en sag som denne.

Jeg vil gerne sige, at det, der er sket i denne sag, er, at indfødsretskontoret og indenrigsministeren i et og alt har rettet sig efter de retningslinjer, indfødsretsudvalget har anvist for kontorets virksomhed. Og så har jeg gjort opmærksom på, at det ikke er indenrigsministeriet, der afgør, om en person skal optages eller ikke optages. Det er indfødsretsudvalget, der gør det.

Jeg vil gerne føje til, at det ikke, som hr. Dohrmann er inde på, skulle være nødvendigt, for at der kan stilles et ændringsforslag til indfødsretslovforslaget, at der nævnes et navn her fra talerstolen. Der er jo kommet mange ændringsforslag i tidens løb i indfødsretsudvalget, som så er blevet optaget på listen. Det er heller ikke nødvendigt at fremsætte et selvstændigt forslag, det kan være et ændringsforslag fra indfødsretsudvalget. Den fremgangsmåde er den normale, og den bør efter min mening også følges, hvis indfødsretsudvalget finder, at det konkrete tilfælde berettiger til, at den pågældende bliver dansk statsborger på nuværende tidspunkt.

Jeg mener fortsat ikke, det kan være rigtigt, at jeg skal aftvinges min personlige opfattelse af, hvorvidt det vil være rimeligt eller ikke rimeligt, at en bestemt person, hvis ansøgning jeg dårligt har set – der kommer jo mange ansøgninger til indenrigsministeriet, som jeg ikke ser – uden at jeg har haft lejlighed til at vurdere det, får dansk indfødsret. Jeg tror ikke, det er en hensigtsmæssig måde at behandle så vigtige sager på. Med den præcedens, som enhver konkret afgørelse risikerer at medføre for andre, der er i en situation, der kunne ligne den her, er det ikke hensigtsmæssigt, at vi skal forsøge at komme med tilkendegivelser, specielt ikke uforberedte tilkendegivelser, i konkrete sager.

Mine indledende bemærkninger i første omgang var mere en stiltfærdig appel om, at vi dog får mulighed for at vurdere og behandle disse sager efter de retningslinjer, vi hidtil har fulgt, og specielt, at indenrigsministeren, hvis han skal tages ind i diskussionen og skal give sin mening til kende om konkrete personer, så dog i alt fald har haft en chance for at gøre sig bekendt med sagerne.

[Indenrigsministeren]

Jeg synes ikke, at denne diskussion er særlig hensigtsmæssig.

Burgdorf (KF):

Jeg skal ikke skyde ministeren dårlige motiver i skoene, det ville være langt fra mig, og jeg skal heller ikke provokere noget som helst frem. Mit ønske var bare at spørge ministeren – hvis ikke ministeren vil svare, står det ham helt frit at lade være, for det er jo ikke ministeren, det erkender jeg, som giver indfødsret – om man kan sammenligne en sådan person, som her er omtalt, med de personer, vi tidligere har givet store rabatter, fordi de var værdifulde for det danske samfund, professorer og den slags.

Knud Lind (FP):

Det er jo beklageligt, at man endnu en gang må gøre ministeren opmærksom på, at det ikke er et spørgsmål om, hvad der er hensigtsmæssigt, hverken for ministeren, for indenrigsministeriet eller for andre. Det er et spørgsmål om, hvorledes disse sager skal behandles, hvis det skal gå lige efter reglerne, og det er altså her i folketinget. Uanset om ministeren ønsker navne eller ikke ønsker navne, så er det sagen ganske uvedkommen, hvad ministeren finder hensigtsmæssigt. Hvis man ønsker at tage et navn op her, så tager man det navn op, og hvis man ønsker at lukke denne sag, ja, så lukker man denne sag.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at når jeg siger, at det ikke er en hensigtsmæssig form for diskussion, så er det ikke af hensyn til indenrigsministeriet eller indfødsretskontoret, det er af hensyn til sagernes behandling. Jeg synes, det er rimeligt at gøre opmærksom på, at når jeg kun rygtevis har hørt, at der kunne blive tale om, at medlemmer af indfødsretsudvalget ønskede en bestemt person optaget ved et ændringsforslag, så er det altså ikke nogen hensigtsmæssig fremgangsmåde at ville aftvinge ministeren en vurdering af en konkret sag, som han dårlig nok har haft mulighed for at se; det er kun antydningvis, det er fremgået, at den måske kunne blive bragt frem helt imod den sædvane, der hidtil har været anvendt ved behandlingen af indfødsretssager.

Jeg synes fortsat ikke, det er hensigtsmæssigt for indfødsretssagers rimelige behandling, for de pågældende personer og for sager i det hele taget, hvis man behandlede dem, uden at de, man beder om at udtale sig i sagerne, har haft en rimelig chance for at vurdere de pågældende sager. Jeg synes ikke, det er hensigtsmæssigt, det vil jeg gerne fastholde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ebba Strange):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til indfødsretsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af:

Forslag til lov om biavl.

(Lovforslag nr. L 9. Fremsat 13/1 82).

Sammen med denne sag foretoges den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

5) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse af bier.

[Af Bjørn Poulsen (SF) m. fl.]

(Lovforslag nr. L 36. Fremsat 14/1 82).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Jeg skal kun udtale mig om det sidste lovforslag og sige, at jeg er glad for hr. Bjørn Poulsens meget store og positive interesse for denne sag. Jeg finder, at der er nogle fornuftige tanker i hr. Bjørn Poulsens lovforslag, lige så vel som der er det i det lovforslag, jeg har udarbejdet, og jeg mener, det er mest hensigtsmæssigt, at vi drøfter de ting under